

ЗАРОБЉЕНИШТВО У НЕМАЧКОЈ

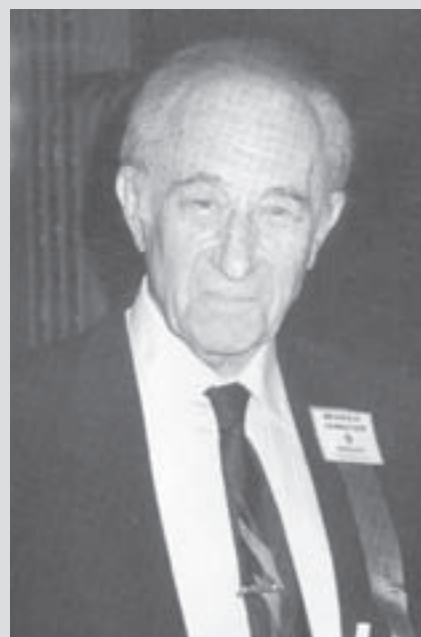
Интересантна животна прича господина Драгослава Ђорђевића из Калифорније, описана у књизи "Преко гора и мора", сачињена од разговора са писцем Милошем Јевтићем.

Путовали смо шест дана до Немачке, преко Румуније и Мађарске, све околним путевима. Све главне пруге су биле заузете за превоз трупа према Русији. После шест дана смо стигли у Сталаг 8Б у Шлезији. Ту смо остали три дана " писали карте фамилијам, регистровали се за Црвени крст и добили заробљеничке бројеве. Ја сам добио број 19745 и још га имам. После пет дана нас офицере су превезли у велики Офлаг Нинрберг-Лангвасе. То је био логор Хитлерових есес трупа. Храна је била очајна а порције и сувише мале. Глад нам је пробудила националну свест. Сви смо од Југословена постали Срби. Почели смо да се молимо Богу и да идемо на богослужење на све празнике да би смо имали разлоге за окупање. Увек смо били гладни и било нам је увек хладно чак и на сунцу.

Хитлеров говор 22. јуна, 1941. године, који смо слушали преко радио говорника, у логору, дао нам је на знање да су Немци напали СССР. Сви смо очекивали брзу победу Руса над Немцима и нисмо веровали у немачке извештаје о бром напредовању немачке војске у Русији.

Средином 1942. године у логору су били само Срби и неколико белих Руса, наших официера. Сви остали " Бугари, Румуни, Македонци, Словенци, Хрвати, Муслимани " били су отпуштени или пребачени негде у друге логоре. Били су ту и сви генерали (180). У мају 1942. године, Немци су издвојили генерале и неколико хиљада нас млађих официера означених као "антинемачки" и пребацили нас у Офлаг 6Ц Оснабрик. Логор Оснабрик је постао главни српски официрски и заробљенички логор (12000).

Били смо врло добро организовани. Добијали смо пакете са храном и потребштинама како од својих, тако и од међународног Црвеног крста. Живот је текао нормално. Имали смо шест фудбалских тимова, три организована позоришта, повереника " генерала Гужвића, амбуланту са нашим лекарима у њој. Зло је била политика, јер смо из отаџбине добијали вести о грађанском рату, о устанцима четника и комуниста, о хрватским

Драгослав Ђорђевић је рођен 1910. године у Обреновцу. Основну школу је завршио у Ваљеву, а гимназију је учио у Београду, Јагодини, Параћину и Ђуприји. Нижу школу Војне академије завршио је у 55. класи, а Вишу школу Војне академије у 37. класи.

Обављао је разне војне дужности. Тако је пред априлски рат 1941. године био - као капетан прве класе - генералштабни приправник у Саобраћајном одељењу Главног генералштаба.

За време Другог светског рата био је ратни заробљеник у Немачкој. По завршетку рата одбио је да се врати у отаџбину, не желећи да прихвати нови поредак. Године 1949. уселио се у Сједињене Америчке Државе. Радио је, у почетку, разне послове, да би се запослио као наставник - на Војном институту за стране језике у Монтереју, где је био и шеф Катедре српско-хрватског одељења. У међувремену је дипломирао и магистрирао историју на Сан Хозе државном универзитету у Калифорнији.

Објавио је много текстова о српској историји, као и више књига, како уџбеника, тако и стручних радова, међу осталима и "На раскрсници 1941.", која је објављена на српском и енглеском језику.

Драгослав Ђорђевић је годинама у првим редовима борбе за српска национална питања.

злочинима "савезничком" бомбардовању српских градова, о немачким одмаздама сто Срба за једног убијеног Немца. Логор се поделио на два дела; левицаре и њихове противнике. Сукоби су били и вербални и физички. Стари комунисти и новопечени комунисти били су врло активни. Држали су предавања, величали Марксизам, нападали генерале и правили неред у логору. Њихова теорија је била: "Ми нередима ангажујемо немачке трупе и они се тиме слабе на источном фронту." Веће глупости није могло бити! Људи су се посвађали до те мере да су се синови исељавали из барака у којима су им били очеви. Браћа су се завадила. Било је несносно. Старији официри су утицали на млађе да буду мирни. Ми смо били антиполитички васпитани и нисмо желели да нам резервни официри заваде млађе колеге. Али комунисти су били врло активни и даноноћно су врбовали млађе официре.

није била у стању да разуме вешто састављене извештаје, тако да смо били одлично обавештени о догађајима у отаџбини. Краљеву изјаву смо примили са огорчењем и љућом.

Нама су немачка управа логора и командант лично, више пута говорили да ћемо бити бомбардовани. Ми у то нисмо веровали, јер су по нашим обавештењима "савезници" тачно знали где се налазе наши логори. Немци су нам дали и алат, и препоручили нам да ископамо ровове близу барака у које ће мо успочити ако дође до бомбардовања. Ми их нисмо послушали, па је само неколико ровова било ископано. То нам се убрзо осветило.

На дан 4. децембра, 1944. године, одмах после дате узбуне, око 7 ноћу, почеле су да падају розорне и запаљиве бомбе на наш логор. Плануле су ватре на све стране. Настао је хаос. Једни су улазили у ровове, а други су остали у

Нисмо имали никакав додир са ратним заробљеницима других националности. У близини није било таквих логора. Вести са фронта смо добијали из немачких званичних извора, ал и путем радио емисија, преко апарата које је направио један наш стручњак. Делове апарата смо куповали од Немаца на црној берзи. За цигарете. Свако вече преписивачи су одлазили у одређене бараке и преписивали диктиране вести. Слушао се Би Би Си. Преписиване вести су затим доношене у бараке где смо их гласно читали. Вести везане за догађаје у отаџбини смо добијали преко писама. Цензура

баракама. Резултат бомбардовања је био то да је преко сто Срба, официра и војника изгубило животе. Неки су погинули у експлозијама, а други су живи изгорели у срушеним баракама. Најжалоснији је био овај догађај. Из једне бараке у пламену чуо се глас познатог хармоникаша, званог колега. Он је био затрпан у рушевини бараке која је убрзо почела да гори. Викао је: "Браћо официри спасите ме! Ја сам ваш друг колега! Вадите ме одавде!" А ништа се није могло учинити. Барака је горела и топлота је била толико јака да се није

Наставак на страни 25